

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ

О. М. СУКАЧ, канд. екон. наук,
доц. кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, м. Черкаси

Регіональний розвиток значної частини європейських країн здійснюється за принципами децентралізації, що передбачає перерозподіл повноважень між різними рівнями влади на користь територіальних громад. Адже, основні засади децентралізації сприяють максимальному задоволенню потреб територіальних громад у суспільно-економічному розвитку.

Місцева влада, отримавши значну самостійність, з одного боку, одержує більше стимулів до зростання доходів у межах своїх компетенцій. Реалізація основних принципів децентралізації в Україні має свої позитивні тенденції. Так, у 2017 р. надходження до загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 192,0 млрд грн, приріст надходжень у порівнянні з 2016 р. становить 31,0 %, а перевиконання планового показника, обчисленого Мінфіном – 21,3 млрд грн [3]. Це свідчить про підвищення зацікавленості органів місцевого самоврядування в збільшенні надходжень до місцевих бюджетів, реалізації заходів щодо пошуку резервів їх наповнення та підвищення ефективності фінансування інфраструктури регіону, адже саме повноцінне функціонування інфраструктурних об'єктів спроможне забезпечити економічне зростання громади.

На сучасному етапі, інфраструктура досліджується в якості важливого інтегруючого фактору регіонального економічного розвитку. За своїм змістом, інфраструктура є – сукупністю елементів, що забезпечують безперебійне функціонування взаємозв'язків, об'єктів і суб'єктів певної системи [3]. Практики та теоретики, досліджуючи інфраструктуру, поділяють її на: виробничу, соціально-побутову, інформаційну та інституціональну. Глобалізація суспільного розвитку та інтеграційні процеси, що відбуваються в економічних системах країн, виокремлюють інвестиційну інфраструктуру, яка виконує функції формування ресурсів для інвестицій, сприяє полегшенню їхнього одержання, забезпечуючи їхній постійний приплив й організацію процесу інвестування.

Інвестиційна інфраструктура перетворює потенційні можливості інвестування фінансових ресурсів у реальні процеси нарощування виробничого капіталу, виробничого й невиробничого нагромадження регіону.

Трансформації, що відбуваються в бюджетній сфері країни, змінили підхід щодо використання регіональних ресурсів. Так, якщо в 2014 р. регіонам із державного бюджету на підтримку соціально-економічного розвитку було виділено лише 0,5 млрд грн, у 2016 р. обсяг коштів на

реалізацію інфраструктурних проектів зріс майже на 7 млрд. грн. та становив 7,3 млрд грн. За ці кошти було реалізовано 5904 проекти з підтримки місцевого та регіонального розвитку. Станом на 1 січня 2018 р. обсяг загальної бюджетної підтримки склав 16,1 млрд грн, що більше в 32 рази, порівняно з 2014 р.[2].

Поряд зі зростанням фінансової допомоги з боку уряду, на фінансування інфраструктури регіонів, місцеві органи влади, у межах децентралізації повноважень, поживали приток капіталу в регіони (рис. 1).

Так, за всіма регіонами України в 2017 р. відмічено приріст інвестицій, найбільша частка зростання відмічена у Запорізькій та Харківській обл. Позитивною є тенденція співвідношення інвестицій у розрахунку на одного мешканця.

Основними проблемами розвитку інвестування інфраструктури регіонів, на сучасному етапі є: необхідність побудови ефективної системи відбору, супроводу, реалізації інвестиційних проектів регіонів; активізація й розширення фондового ринку; створення механізму залучення коштів домогосподарств із метою інвестування тощо.

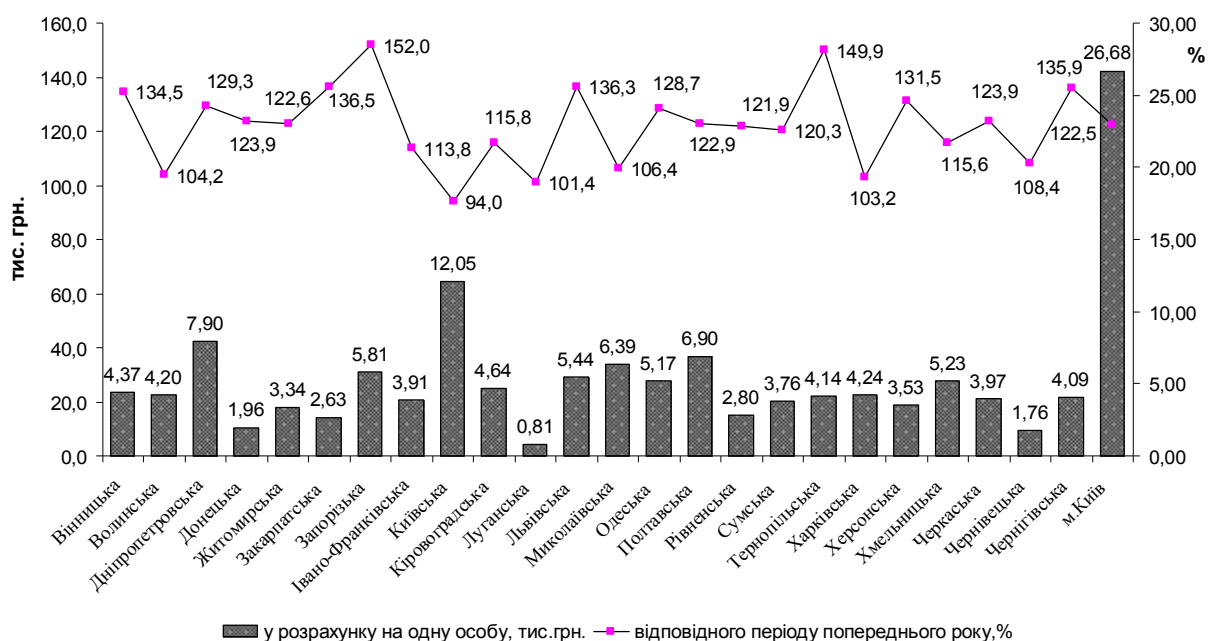

Рисунок 1 – Рівень інвестування в економіку України, у розрізі регіонів, за січень-вересень 2017 р.*

* Побудовано автором за даними Державної служби статистики України [4]

Одним з елементів інвестування інфраструктури регіонів, може стати створення корпорацій сприяння економічному розвитку територій, які ефективно функціонують у світі. Основною метою функціонування корпорацій є акумулювання свого капіталу та залучених ресурсів на фінансовому ринку, та спрямування його в найбільш пріоритетні об'єкти регіональної інфраструктури. Відтак, корпорації створюють спеціальні

фонди за рахунок участі на пайових засадах, як приватного капіталу, так і державних ресурсів. Що дозволяє, в умовах децентралізації, спрямовувати інвестиції за потребами регіону, а не у відповідності із загальноприйнятими програмами розвитку країни, які здебільшого не враховують інтереси окремих регіонів.

Література

1. Бевентер Э. Основные знания по рыночной экономике / Э. Бевентер, Й. фон Хампе; пер. с нем. – Москва: Республика, 1993.
2. Державна підтримка на розвиток громад та розбудову інфраструктури [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua>.
3. Місцеві бюджети: експерти підбили перші підсумки 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/news/8053>.
4. Капітальні інвестиції : Статистичний бюлетень січень-вересень 2017 року. – Київ: Державна служба статистики України, 2017. – 40 с.

УГРОЗЫ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ ДЛЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

Е. О. ВОРОНИНА, ст. преп. кафедры экономической теории и международной экономики
Харьковский национальный университет городского хозяйства имени А. Н. Бекетова, г. Харьков

Привлечение иностранных инвестиций в экономику Украины уже на протяжении ряда лет является одной из приоритетных задач для любого действующего правительства. Позитивными эффектами от привлечения иностранного капитала являются: модернизация производственной базы страны-реципиента, увеличение объемов производства и создание дополнительных рабочих мест, ПИИ имеют позитивное влияние на платежный баланс принимающей стороны, повышается уровень рыночной конкуренции, и т.п.

Вместе с тем, любое государство, осуществляет политику, особенно в экономике, сочетая принципы протекционизма (защиту внутреннего рынка от иностранной конкуренции) и либерализации (снятие барьеров, препятствующих свободной конкуренции между хозяйствующими субъектами). Безусловно, должен существовать разумный баланс публично-правовых и частно-правовых интересов. Применяемые меры политики протекционизма, безусловно оправданны, так как они необходимы для общества в целом, в том числе и в сфере инвестирования.

Прямые иностранные инвестиции (ПИИ) остаются крупнейшим компонентом движения капитала – на них приходится свыше половины притока инвестиций в развивающиеся страны. ПИИ способствуют